

Tulkintoja ja linjauksia liittyen maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteisiin

Kevät 2008

Tilatyypin valinta (kasvinviljelytila/kotieläintila) (1/2)

-Kysymys: Jos viljelijän yksin omistama osakeyhtiö omistaa eläimiä, voiko näitä eläimiä käyttää viljelijän ympäristötuen eläintiheyden laskennassa?

-Vastaus: Mikäli eläimet siirretään osakeyhtiöltä hallintasopimuksella viljelijän hallintaan, eläimet voidaan lukea viljelijän hallinnassa oleviksi ja täyttämään ympäristötueessa vaadittavaa kotieläintilan eläinmäärää. On huomattavaa, että myös tuotantorakennusten tulee olla viljelijän hallinnassa.

Tilatyypin valinta (kasvinviljelytila/kotieläintila) (2/2)

Tuotantoeläimet muutetaan eläinyksiköiksi sitoumusehdoissa olevan taulukon mukaisesti.

Muiden kuin taulukossa esitettyjen eläinlajien kohdalla voidaan käyttää taulukon sitä kerrointa, mikä lähinnä vastaa niiden lannan vuotuista fosforituotantoa.

Esimerkiksi jos sorsa kasvatetaan tilalla teuraaksi, sen voisi rinnastaa kalkkunoihin, hanhiin ja ankkoihin, jolloin sorsien ey-määrä olisi 0,005 ey.

Viherlannoitusala (1/2)

Viherlannoitusaalana voidaan ilmoittaa viherlannoitusta varten perustettava tai edellisenä vuonna suojaviljaan perustettu nurmilohko, jonka satoa käytetään osana viljelykiertoa siten, että sato jätetään kyseisenä vuonna korjaamatta ja hyödynnetään viljelykasvin lannoitteena seuraavana kasvukautena. Kyseisenä vuonna sadon voi myös korjata lohkolta.

Viherlannoitusala (2/2)

Vuonna 2008 viherlannoitusalaksi ensimmäistä kertaa ilmoitettavat nurmet on tullut perustaa viherlannoitustarkoitukseen, joten viherlannoitusalaksi ei hyväksytä esimerkiksi vanhoja satonurmia tai edellisen vuoden viherkesantoja (täydennyskylvö vanhaan nurmeen ei katsota hyväksyttäväksi tavaksi perustaa viherlannoitusala).

Viherlannoitusnurmen voi päättää kemiallisesti tai mekaanisesti. Kasvuston päättämispäivää ei ole määritelty, mutta päättämisessä on otettava huomioon, mitä sitoumusehdoissa sanotaan kohteen hoidosta ja siitä, että viherlannoituksen tavoite on saavutettavissa

Viljelyn ympäristönsuojelun suunnittelu ja seuranta

Sitoumusehtoihin on tulossa täsmennys viljavuustutkimuksen tekemiseen liittyen. Täsmennys sovelletaan myös viime vuonna annettujen sitoumusten osalta.

-Viljelemättömistä pelloista, hoidetuista viljelemättömistä pelloista, kesannoista ja pelloilla sijaitsevilta erityistukisopimukseen sisältyviltä aloilta, **joita ei lannoiteta**, ei tarvitse tehdä viljavuustutkimusta.

-Näytteet on kuitenkin otettava viljelemättömistä pelloista ja kesannoista sekä viljelijän hallintaan tulevista uusista pelloista sen kasvukauden aikana, jona viljely aloitetaan.

Viljavuustutkimuksen teettäminen sekä muiden toimenpiteiden laboratorioanalyysit

Viljavuustutkimus on teetettävä laboratoriossa, joka on erikoistunut maa-analyysien tekemiseen.

Lanta-analyysi on teetettävä laboratoriossa, joka on erikoistunut lanta-analyysien tekemiseen.

Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla – lisätoimenpiteen sekä typpilannoituksen tarkentaminen puutarhakasveilla –lisätoimenpiteen laboratorioanalyysit on teetettävä laboratoriossa, joka on erikoistunut typpianalyysien tekoon.

Huom! Muutos vuoden 2007 sitoumusehtoihin.

Peltokasvien lannoitus (1/2)

Lannoitustaulukoissa esitetyt lannoituksen enimmäismäärät riippuvat mm. peltolohkon sijainnista.

Sitoumusehtojen mukaan viljelyvyöhyke 4:n edullisimmat osat kuuluvat Etelä- ja Keski-Suomeen. Itäisessä Suomessa rajana pidetään 3- ja 4-vyöhykkeiden rajaa.

Epäselvissä tapauksissa asiaa tarkastellaan tapauskohtaisesti olosuhteiden perusteella.

Peltokasvien lannoitus (2/2)

Sitoumusehdoissa on esitetty, miten fosfori otetaan lannoitusmääriin huomioon. Tätä kohtaa täsmennetään seuraavasti:

”... Muiden lannoitevalmisteiden sisältämä fosfori otetaan lannoitusmääriin huomioon seuraavasti:

1) orgaanisista eläinperäisistä lannoitteista **ja lannoitevalmisteista** (esimerkiksi sarvilastu, **biojätekomposti**) vesiliukoinen fosfori kokonaan;

”
...

Peltokasvien lannoitus – lannoitustaulukot (1/3)

Taulukossa 3 on levityssajankohdaksi merkitty "1.9. mennessä", silloin kuin nurmi perustetaan syksyllä. Tämä on painovirhe.

Sitomusehtoja tarkennetaan tänä vuonna tältä osin seuraavasti:
"10.9. mennessä".

Täsmennys sovelletaan myös viime vuonna annettujen sitoumusten osalta.

Peltokasvien lannoitus – lannoitustaulukot (2/3)

Vuoden 2007 sitoumusehdoista jäi pois taulukon 4 alta huomautus:

- Satotasokorjausta ei saa tehdä, jos taulukossa ei ole fosforille arvoa.

Huomautus lisätään vuoden 2008 sitoumusehtoihin. Periaatetta sovelletaan myös vuonna 2007 sitoutuneiden kohdalla.

Peltokasvien lannoitus – lannoitustaulukot (3/3)

Vuoden 2007 sitoumusehtojen taulukossa 4 pitäisi lukea:

"nurmen perustaminen suoja**kasvin** kanssa", ei
"nurmen perustaminen suoja**viljan** kanssa".

Sitoumusehtoja tarkennetaan tänä vuonna.
Täsmennys sovelletaan myös viime vuonna annettujen sitoumusten osalta.

Viljavuusanalyysien käyttö typen ja fosforin enimmäiskäytön määrittämisessä (1/4)

- Typpilannoituksen maksimimäärä lohkolla määritetään siten, että viljavuusanalyyseistä otetaan keskiarvo, ja sen mukaan voi lannoittaa.
- On mahdollista jakaa myös lohko erillisiin kasvulohkoihin, jos ei halua käyttää keskiarvon antamaa typpilannoituksen maksimimäärää koko lohkolla.
- Alle 5 ha:n lohkoilla voi käyttää mitä tahansa otettua näytettä.

Viljavuusanalyysien käyttö typen ja fosforin enimmäiskäytön määrittämisessä (2/4)

-Esim.

12 hehtaarin lohko, joka on yhden kasvin (Kauran) viljelyssä. Lohkolta on otettu kolme näytettä.

1. näyte (n. 2 ha) **liejusavi**, P arveluttavan korkea, 2. näyte (n. 5 ha) **liejuinen multamaa**, P huononlainen ja 3. näyte (n. 5 ha) **multamaa**, P huononlainen.

-Jos lohkoa viljellään yhtenä kasvulohkona, lasketaan maksimityppimäärä suorana keskiarvona;

-> tällöin saadaan kaava (savi+eloperäinen+eloperäinen)/3 =
 $(100\text{kg/ha}+60\text{kg/ha}+60\text{kg/ha})/3 = 73 \text{ kg/ha}$

Jos samaa lohkoa viljellään siten, että liejusaviosa erotetaan erilliseksi kasvulohkoksi, 2 ha:n liejusaviosalla voidaan käyttää maksimityppimääränä 100 kg/ha ja lopulla osalla pellostä
 $(60\text{kg/ha}+60\text{kg/ha})/2 = 60 \text{ kg/ha}$

Viljavuusanalyysien käyttö typen ja fosforin enimmäiskäytön määrittämisessä (3/4)

-Fosforilannoituksen osalta sama käytäntö, viljavuusanalyyseistä otetaan keskiarvo, ja sen mukaan voi lannoittaa. Jos fosforille ei ole sitoumusehtojen taulukossa 4 arvoa, ei saa käyttää fosforilannoitusta.

-Lohko voidaan jakaa erillisiin kasvulohkoihin, jos haluaa eriyttää lannoitusta. Esim. eriyttämällä sellaisessa viljavuusluokassa oleva lohkon osa, jossa ei saa käyttää fosforilannoitusta, voidaan loppuosaa lohkoista viljellä fosforilannoitteita käyttäen.

-Alle 5 ha:n lohkoilla voi käyttää mitä tahansa näytettä

Viljavuusanalyysien käyttö typen ja fosforin enimmäiskäytön määrittämisessä (4/4)

-Esim.

12 hehtaarin lohko, joka on yhden kasvin (Kauran) viljelyssä. Lohkolta on otettu kolme näytettä.

1. näyte (n. 2 ha) liejusavi, **P arveluttavan korkea**, 2. näyte (n. 5 ha) liejuinen multamaa, **P huononlainen** ja 3. näyte (n. 5 ha) multamaa, **P huononlainen**. Liejusavea olevalle lohkon osalle on levitetty lantaa.

- Jos lohkoa viljellään yhtenä kasvulohkona, ei koko lohkolle saa levittää fosforia

Jos samaa lohkoa viljellään siten, että liejusaviosa erotetaan erilliseksi kasvulohkoksi, 2 ha:n liejusaviosaa ei lannoiteta fosforilla ja lopulla osalla pellostä fosforia voidaan käyttää $(20\text{kg/ha}+20\text{ kg/ha})/2 = 20\text{ kg/ha}$

Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla (1/3)

Toimenpide on toteutettava analysoimalla typen määrä peltomaasta keväällä ennen kevätlannoitusta.

Viljelijä voi tehdä tai teettää analyysin vesiliukoisen kokonaistypen määrästä käyttämällä pikamääritysmenetelmää (ns. typpisalkku) tai hän voi teettää laboratorioanalyysin.

Ammoniumtyppimääritys on tehtävä nitraattityppimäärityksen lisäksi, jos lohkolle on levitetty orgaanista lannoitetta, jos peltoon on muokattu runsas vihermassa, jos lohkolla on kasvanut voimakkaasti lannoitettu erikoiskasvi tai jos lohko on erittäin runsasmultainen.

Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla (2/3)

Pikamääritysmenetelmää käytettäessä täytyy olla typpisalkku (määritystarvikkeita ei saa ostaa erikseen).

Viljelijän ei tarvitse omistaa typpisalkkua, vaan esimerkiksi neuvoja voi tehdä määritykset.

Typpisalkulla on valmistajan mukaan oltava mahdollista tehdä analyysi vesiliukoisen kokonaistypen määrästä peltomaassa ja edellä mainituissa tietyissä tapauksissa on oltava mahdollista tehdä myös ammoniumtyppimääritys.

Typpisalkun antama tulos on oltava muodossa ”kg/ha”.

Typpilannoituksen tarkentaminen peltokasveilla (3/3)

Analyysillä tutkittavien kasvulohkojen on edustettava 30 %:a maatalan ympäristötukikelpoisesta pinta-alasta.

Analysoitavat näytteet on otettava ensisijaisesti niiltä kasvulohkoilta, joille edellisenä syksynä on levitetty lantaa tai joiden esikasvina on ollut nurmi, viherkesanto tai palkokasvi ja lohko on kynnetty tai muokattu edellisenä syksynä.

Orgaanisen lannoitteen levitys edellisenä keväänä ei kuitenkaan velvoita tekemään ammoniumtyppimäärittystä.

Lannan levitys kasvukaudella (1/2)

Vuoden 2007 sitoumusehtojen mukaan maatilalla **syntyvä** lanta on levitettävä kasvukaudella. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2007-2013 mukaan tilalla **käytettävä** lanta on levitettävä kasvukaudella. MMMa 503/2007, 31§ on muutettu siten, että se on yhteneväinen ohjelmatekstin kanssa.

Viljelijä on sitoutunut sitoumusehtoihin. Vuonna 2007 sitoutuneet viljelijät ovat sitoutuneet levittämään maatilalla syntyvää lantaa kasvukaudella. Vuodeksi 2008 sitoumusehtoja korjataan vastaamaan kehittämissuunnitelmaa ja voimassa olevia säädöksiä.

Lannan levitys kasvukaudella (2/2)

Sitoumusehtojen mukaan kuivikelannan tarkkuuslevittimen on täytettävä standardin SFS-EN 13080 kolmannen kohdan vaatimukset.

Sitoumusehdoissa on yksi kuvaus siitä, miten sen voi täyttää ko. standardin.

Jos laite ei ole kuvauksen mukainen, levitintä koskevista asiakirjoista on tultava ilmi, että se täyttää ko. standardin.

Laajaperäinen nurmituotanto

Tässä lisätoimenpiteessä nurmilla tarkoitetaan taulukossa 3 esitettyjä seuraavia kasvilajeja: monivuotiset nurmet, yksivuotinen raiheinä, vihantavilja + raiheinä, laidun (moni- ja yksivuotiset laidunnurmet), vihantavilja, kokovilja ja **muut nurmikasvustot**.

Muut nurmikasvustot ovat sellaisia nurmikasvustoja, joita ei ole erikseen mainittu taulukossa 3 tai muissa lannoitustaulukoissa. Suojakaistat ja suojavyöhykkeet eivät kuulu tähän.

Tuhoeläinten tarkkailumenetelmien käyttö (1/3)

Ryhmän 1 ja 2 puutarhakasvien ja siemenmausteiden alasta on vuosittain vähintään 50 % oltava sellaisten kasvien viljelyksessä, joilla esiintyvien tuholaisten seurantaan on saatavilla tai käytettävissä liimapyydyksiä tai feromoniansoja. Sellaisia kasveja ovat (...)

- Tässä kohdassa kerrotaan millainen maatila pitää olla, että se voi tämän lisätoimenpiteen valita. Tässä kohdassa on mainittu kasveja, jotka ei ole mainittu alla mainitussa kohdassa. Näiden kasvien kohdalla seuranta on vapaaehtoista.

Sitomusehtojen sivulla 20 lukee mm: Tuholaisten tarkkailua on tehtävä seuraavilla kasveilla ja niiden tuholaisilla: (...).

- Näillä kasveilla ja tuholaisilla seuranta on tehtävä.

Tuhoeläinten tarkkailumenetelmien käyttö (2/3)

Pydyksiä tai ansoja on joka vuosi oltava yksi kappale jokaista alkavaa hehtaaria kohti silloin, kun kasvulohko on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.

Jos kasvulohkon pinta-ala ylittää viisi hehtaaria, pydyksiä on oltava edellisten lisäksi viisi hehtaaria ylittävällä alalla yksi kappale jokaista alkavaa viittä peltohehtaaria kohti.

Alle puolen hehtaarin suuruisilla kasvulohkoilla on oltava yksi pyydys jokaista täyttä yhden peltohehtaarin alaa kohti.

Pydykset on sijoitettava tasaisesti eri puolille kasvulohkoa.

Tuhoeläinten tarkkailumenetelmien käyttö

(3/3)

Jokaisella vähintään puolen hehtaarin kokoisella kasvulohkolla pitää olla vähintään yksi ansa. Näillä vähintään 0,50 lohkoilla tulee olla yksi ansa jokaista alkavaa hehtaaria kohti niin, että esim. 1,6 ha:n lohkolla pitää olla 2 ansaa.

Jos kasvulohkon koko on yli 5 ha, viiteen hehtaariin asti sovelletaan sääntöä vähintään 1 ansa alkavaa hehtaaria kohti ja tämän jälkeen 1 ansa jokaista alkavaa 5 hehtaaria kohti. Näin ollen esim. 8 ha:n kasvulohkolla tulee olla 6 ansaa ja 12 ha:n kasvulohkolla 7 ansaa.

Alle 0,5 ha:n lohkojen osalta pitää olla yksi pyydys jokaista täyttä 1 ha:n alaa kohti. Jos tilalla on esim. neljä 0,4 ha:n kasvulohkoa, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on siis 1,6 ha, tältä alalta edellytetään ainoastaan yksi ansa, koska täysiä hehtaareja on vain 1. Vastaavasti jos tilalla on kolme 0,53 ha:n lohkoa, ansoja tulee olla 3.

Uudet kasvikoodit

Täyttöohjeen liite 3 Kasviluettelo ja kasvulohkon käyttömuodot:

Hunajantuotantoon tarkoitettu kasvusto (A. pelto, erikoiskasvit)

-Edellyttää hunajantuotantoa maatilalla. Kasvilajeina voivat olla esimerkiksi hunajakukka tai puna-apila.

Siirtonurmi (A. pelto, nurmet)

-Ei satovahinkokorvausta

-Ympäristötuessa käytäntö pysyy ennallaan (vain kasvikoodi uutta)

Metsitetty pysyvä laidun (E. metsämaa)

-Lohko on metsitetty ympäristönäkökohdat huomioon ottaen.

-Tällä koodilla ilmoitetut alat vähennetään pysyvien laidunten viitealasta.

Tukihakemuksen kasvulohkolomake:

MP (monivuotinen viherkesanto pohjavesialueella)

- Ei saa ympäristötukea